

Νέες ημερομηνίες για το 2^ο Συνέδριο για την ιστορία της Αλεξανδρούπολης, με θέμα:

Προσφύγων γεύσεις: Γαστρονομικές διαδρομές στην Αλεξανδρούπολη μετά τη συνθήκη της Λωζάνης

Αλεξανδρούπολη, 24-25-26 Μαΐου 2024

Η Οργανωτική Επιτροπή του Συνεδρίου με θέμα: **Προσφύγων γεύσεις: Γαστρονομικές διαδρομές στην Αλεξανδρούπολη μετά τη συνθήκη της Λωζάνης** που συνδιοργανώνεται από την Ένωση Θρακών και το Εργαστήριο Λαογραφίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας του Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας του ΔΠΘ, ανακοινώνει τη μετάθεση κατά μία εβδομάδα νωρίτερα της ήδη ανακοινωθείσης περιόδου πραγματοποίησης του Συνεδρίου.

Ειδικότερα, το Συνέδριο θα πραγματοποιηθεί στο πλαίσιο των **ΕΛΕΥΘΕΡΙΩΝ 2024** του Δήμου Αλεξανδρούπολης από την Παρασκευή 24 Μαΐου έως και την Κυριακή 26 Μαΐου 2024, αντί της αρχικά ανακοινωθείσης περιόδου από 31 Μαΐου έως και 2 Ιουνίου 2024.

Η μικρή αυτή αλλαγή κρίνεται επιβεβλημένη για λόγους οργανωτικούς και ζητούμε την κατανόησή σας.

Με την ευκαιρία, σας γνωρίζουμε ότι γίνεται μετάθεση κατά δύο εβδομάδες και της προθεσμίας υποβολής των εισηγήσεων, ήτοι από 24 Μαρτίου 2024, στις 7 Απριλίου 2024.

Υπενθυμίζεται πως οι ενδιαφερόμενοι που επιθυμούν να συμμετέχουν θα πρέπει να αποστείλουν ηλεκτρονικά τίτλο και σύντομη περίληψη της εισήγησής τους, (μέχρι 150 λέξεις) καθώς και ένα σύντομο βιογραφικό σημείωμα (150 λέξεων) όπως και ονοματεπώνυμο, ιδιότητα, τηλέφωνο επικοινωνίας και ηλεκτρονική διεύθυνση στις εξής ηλεκτρονικές διευθύνσεις των μελών της οργανωτικής επιτροπής:
stavrula.papahatzedu@gmail.com (Σταυρούλα Παπαχατζίδου)
paschalakithel@gmail.com (Ελένη Πασχαλάκη)

Η απάντηση αποδοχής θα σταλεί έως τις 17 Απριλίου 2024.

Το συνέδριο προσεγγίζει την τροφή ως ένα πολυσήμαντο μέσο που αναδεικνύει εντάξεις, αποκλεισμούς, αποκλίσεις και συγκλίσεις. Η τροφή και η διατροφή λειτουργούν ως κώδικες ανάγνωσης της προσφυγικότητας, με άλλα λόγια της προσφυγικής ταυτότητας. Το συνέδριο επιχειρεί να προβληματοποιήσει με ποιους τρόπους μέσα από την τροφή μπορούμε να «διαβάσουμε» τη διαδρομή της προσφυγικότητας, καθώς και τις συνεχείς νοηματοδοτήσεις της ταυτότητας αυτής, μέσα από το παράδειγμα της Αλεξανδρούπολης.

Η Αλεξανδρούπολη είναι μία πόλη που ο μισός και πλέον πληθυσμός της προήλθε από πρόσφυγες που εγκαταστάθηκαν στην πόλη, μετά τη Μικρασιατική καταστροφή. Σήμερα, ακόμη και έναν αιώνα μετά, η ταυτότητα της πόλης αναζητά τον χαρακτήρα της και τις διαδρομές εκείνες μέσα από τις οποίες οριοθετήθηκαν, ενσωματώθηκαν και ιεραρχήθηκαν οι κοινωνικές σχέσεις των ανθρώπων της. Στις σχέσεις αυτές, εξέχουσα θέση είχε και έχει η διατροφή.

Για να αποδώσουμε στη διατροφή τη θέση που της αρμόζει, ας θυμηθούμε την επισήμανση ενός ιστορικού: «Μια ιστορία που –θέλω να το διευκρινίσω αυτό– διόλου δεν επιθυμεί να είναι ‘διαφορετική’ ή ‘εναλλακτική’: ακριβώς χάρη στην κεντρική θέση που κατέχει στην ανθρώπινη ύπαρξη, η ιστορία της διατροφής εξελίσσεται απόλυτα

συντονισμένη με τις ‘άλλες’ ιστορίες, τις προσδιορίζει, αλλά και προσδιορίζεται απ’ αυτές...»¹.

Στη λαϊκή φαντασία η τροφή αφορά κυρίως τον οικιακό χώρο και υπό αυτό το πρίσμα αντιμετωπίζεται συχνά ως υπόθεση αυστηρά γυναικεία, ασήμαντη και απολιτική. Ωστόσο, η τροφή και η μαγειρική συνεισφέρουν σημαντικά στη συγκρότηση των οικογενειών αλλά και των ορίων των διαφόρων ομάδων κυρίως μέσα από τη διαδικασία του συμποσιασμού. Οι ανταλλαγές τροφίμων καθίστανται μια πετυχημένη μεταφορά των σχέσεων οικειότητας και εγγύτητας επειδή ακριβώς ενδυναμώνουν τους προσωπικούς δεσμούς ανάμεσα στα άτομα ή τις ομάδες. Οι οικιακές μονάδες και κατά την ίδια έννοια οι εθνικές, εθνοτικές ή (και) θρησκευτικές κοινότητες δεν είναι φυσικές οντότητες αλλά παλλόμενες διαδικασίες που δημιουργούνται και μεταμορφώνονται μέσα από πολιτισμικές πρακτικές, οι οποίες λαμβάνουν χώρα εντός τους. Ανάμεσα σε αυτές τις πολιτισμικές πρακτικές η διατροφή φαίνεται να κατέχει εξέχουσα σημασία. Η τροφή διατρέχει τα όρια ανάμεσα στη φύση και τον πολιτισμό και μέσω της κατανάλωσης τα άτομα «γεύονται» και «καταναλώνουν» τον πολιτισμό, το παρελθόν, το παρόν και κατασκευάζουν εικόνες πολιτισμικής συνέχειας. Η κοινωνική διάσταση της τροφής συνίσταται στην ικανότητά της να μεταφέρει και να μεταβιβάζει αισθήματα και μνήμες, ενώ η δυνατότητα της να μεταδίδεται και να ανθίσταται σε κοινωνικο-ιστορικές αλλαγές την αναδεικνύουν σε πολυσήμαντο επικοινωνιακό μέσο.

Εξίσου σημαντική κοινωνική παράμετρος της διατροφής είναι το γεγονός ότι δύναται να θεωρηθεί μία γλώσσα, ένα σύνολο κειμένων και συμπεριφορών. Φυσικά δε μπορεί να υποτεθεί ότι τροφή και γλώσσα ταυτίζονται ωστόσο, η διατροφή συνιστά έναν κώδικα επικοινωνίας, που σε αρκετές περιπτώσεις επικοινωνείται με μεγαλύτερη ευελιξία από οποιονδήποτε λεκτικό κώδικα. Η μαγειρική λειτουργεί ως συμβολικός κώδικας, ο οποίος περικλείει δυναμικές, ενεργοποιεί αισθήματα και αναμνήσεις και τελικά να καθίσταται μέσο έκφρασης παρελθοντικών και παροντικών εμπειριών. Θα μπορούσαμε να ισχυριστούμε ότι σε

¹M. MONTANARI, *Πείνα και Αφθονία στην Ευρώπη*, Αθήνα, Ελληνικά Γράμματα, 1997, 15.

συγκεκριμένες περιπτώσεις η τροφή ιεραρχεί το χρόνο, δημιουργεί την αίσθηση της ιστορικότητας και κατά συνέπεια λειτουργεί ως κεντρικός μνημονικός μηχανισμός μέσα από τον οποίο συγκροτείται, δομείται και αποτιμάται το παρελθόν ενός τόπου. Το συνέδριο επιχειρεί να ανασυνθέσει τη γεωγραφία των προσφυγικών γεύσεων και να χαρτογραφήσει τη διατροφή των προσφύγων στην πόλη της Αλεξανδρούπολης, με σκοπό την κατανόηση της ομοιότητας αλλά και της ετερότητας των προσφυγικών πληθυσμών της καθώς και των πολιτικών και των στρατηγικών επιβίωσης που κινητοποιήθηκαν μετά τη Συνθήκη της Λωζάνης.

Επιστημονική Επιτροπή

Βασιλική Κράββα, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Κοινωνικής Ανθρωπολογίας και Ανθρωπολογίας της Κατανάλωσης του Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας του ΔΠΘ, Πρόεδρος της Επιστημονικής Επιτροπής

Μέλη της Επιστημονικής Επιτροπής

Μανόλης Γ. Βαρβούνης, Καθηγητής Λαογραφίας, Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας ΔΠΘ, Κοσμητορας της Σχολής Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών του ΔΠΘ

Ηλίας Πετρόπουλος, Καθηγητής Αρχαίας Ιστορίας και Αρχαιολογίας, Πρόεδρος του Τμήματος Γλώσσας, Φιλολογίας και Πολιτισμού Παρευξείνιων Χωρών της Σχολής Κλασικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών του ΔΠΘ

Όλγα Καλεντζίδου, Αρχαιολόγος - Ανθρωπολόγος, Διδάσκουσα στο Τμήμα Γεωγραφίας του Indiana University BLOOMINGTON

Αθηνά Μαχά, Επίκουρη Καθηγήτρια Λαογραφίας: Λαϊκή Τέχνη του Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας του ΔΠΘ

Θανάσης Β. Κούγκουλος, Επίκουρος Καθηγητής, Σημειωτικής: Λογοτεχνική ανάλυση και πολιτισμική ερμηνεία του Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας του ΔΠΘ

Ήβη Δασκαλάκη, Επίκουρη Καθηγήτρια Ανθρωπολογίας της Εκπαίδευσης του Τμήματος Επιστημών της Εκπαίδευσης στην Προσχολική Ηλικία της Σχολής Επιστημών Αγωγής του ΔΠΘ

Παρασκευάς Ποτηρόπουλος, Κύριος Ερευνητής του Κέντρου Ερεύνων Ελληνικής Λαογραφίας

Θεόδωρος Κυρκούδης, Διδάκτωρ Ιστορίας της Ιατρικής, Προϊστάμενος της Βιβλιοθήκης της Σχολής Επιστημών Υγείας του ΔΠΘ
Κατερίνα Κάλτσου, υποψήφια Διδάκτωρ δημογραφίας του Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας του ΔΠΘ

Οργανωτική Επιτροπή

Βασιλική Κράββα, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Κοινωνικής Ανθρωπολογίας και Ανθρωπολογίας της Κατανάλωσης του Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας του ΔΠΘ, Πρόεδρος

Κατερίνα Κάλτσου, υποψήφια Διδάκτωρ δημογραφίας του Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας του ΔΠΘ, γραμματέας

Θεοφάνης Ισαακίδης, Πρόεδρος της Πανελληνίας Ένωσης Καππαδοκικών Σωματείων

Τζούλια Φανφάνη - Μαλακόζη, Αντιπρόεδρος του Ιστορικού Μουσείου Αλεξανδρούπολης

Μιχάλης Νικολαΐδης, Πρόεδρος του Πολιτιστικού Συλλόγου Πεύκων «Οι Ρίζες», Μέλος ΔΣ Εμπορικού Συλλόγου Αλεξανδρούπολης

Σταυρούλα Παπαχατζίδου, υποψήφια Διδάκτωρ Κοινωνικής Ανθρωπολογίας του Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας του ΔΠΘ

Ελένη Πασχαλάκη, υποψήφια Διδάκτωρ του Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας του ΔΠΘ

Γραμματεία

Ελένη Θεοδοροπούλου, Μέλος Ένωσης Θρακών

Ευδοξία Κυριζάκη, Μέλος του ΔΣ της Ένωσης Θρακών

Θεοδώρα Λαμπέα, Κοινωνική Ανθρωπολόγος, υποψήφια Μεταπτυχιακή φοιτήτρια του Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας

Ελένη Μαραβέλια, Μέλος του ΔΣ της Ένωσης Θρακών

Εκ μέρους της Οργανωτικής Επιτροπής του Συνεδρίου

Η Πρόεδρος

Βασιλική Κράββα,

Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Κοινωνικής Ανθρωπολογίας και Ανθρωπολογίας της Κατανάλωσης του Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας του ΔΠΘ